

خشونت های فامیلی

نوشته خارنوال بازمحمد (انوری)

۱۲ اسد ۱۳۹۱

معنی و مفهوم

خشونت به یک سلسله اعمال و رفتار مغایر با کرامت انسانی، گفته می شود که حریم انسانی طرف را شکسته و امنیت و آرامش روحی و جسمی را سلب نموده، او را دچار، ترس و وحشت و اضطراب پریشانی ساخته به جسم و جان او آسیب می رساند. خشونت از انجام اعمال وحشیانه و ضد انسانی خبر می دهد که کرامت انسانی، آزادی، اختیار، شخصیت و حیثیت انسانی قربانی را چه از حیث فیزیکی و چه از نقطه نظر روانی، جریحه دار می نماید. اگر این اعمال وحشیانه و ضد انسانی، در محیط خانواده و یادر رابطه با خانواده از طرف محیط اجتماعی و سیاسی تحمل گردد، به آن، خشونت فامیلی گفته می شود. خشونت فامیلی، خشونتی است که از ناحیه شوهر و اقربای زن، خانواده و یا محیط اجتماعی- سیاسی بر او روا داشته می شود. لازم نیست خشونت فامیلی اعمال وحشیانه و بسیار خطرناک باشد، بلکه مطلق نقض حقوق اولیه و انسانی زن و نا دیده گرفتن وزیر پاکردن آنها، خشونت فامیلی به حساب می آید و متأسفانه بسیاری از مردان و یا احیاناً، زنان مرتکب خشونت فامیلی می شوند بدون آنکه خودشان عقیده به ارتکاب خشونت داشته باشند چون تصویر روشنی از خشونت فامیلی ندارند و مصادیق و موارد آن را خوب نمی شناسند.

اشکال، ابعاد و موارد خشونت :

خشونت به طور عام و خشونت فامیلی به طور خاص، در اشکال خشونت های فیزیکی، خشونت های جنسی، خشونت های روانی، خشونت های معنوی و فرهنگی، خشونت های اجتماعی و خشونت های اقتصادی قابل مشاهده می باشد.

خشونت های فیزیکی :

خشونت های فیزیکی به خشونت هایی گفته می شود که بر اثر آن مستقیماً بر جسم قربانی صدمه وارد می شود و شامل اعمالی مانند، سیلی زدن، چنک گرفتن، خابیدن، به دیوار کوبیدن، لگد زدن، داغ گذاشتن، سوزاندن، خفه کردن، موی کشیدن، به شدت تکان دادن، پرتاب کردن اشیاء به طرف قربانی، با چوب زدن، با کمر بند و قمچین زدن، دست و پابستن، با سنگ زدن، دنبال کردن، تخریب اموال و دارایی ها، حبس کردن، بی خوابی و گرسنگی دادن، به کار بیش از حد توان واداشتن و غیره می گردد.

خشونت های جنسی :

تلاش در جهت اعمال جنسی علی رغم مخالفت طرف مقابل ، ارتباط جنسی اجباری، آسیب رساندن نگام ارتباط جنسی ، عریان نمودن اجباری ، اجبار کردن برای دیدن تصاویر و فلم های مستهجن ، توهین و تحقیر جنسیتی (با ذکر نام اعضای جنسی به طور مستقیم و یا به اشاره) از جمله موارد خشونت های جنسی می باشد .

خشونت های روانی :

به خشونت هایی اطلاق می شود که منجر به اساس حقارت ، نفرت و ترس فرد در خانواده و یا خویشاوندان می گردد . این نوع خشونت شامل مقایسه پیوسته فرد با دیگران است که باعث تخریب اعتماد به نفس ، تحرک ، ارزش ذاتی و اراده فرد می شود . رفتار هایی که موجب محرومیت فرد و نادیده گرفتن منافع وی می گردد، نیز جزء مصادیق این گونه خشونت هاست . خشونت های روانی ، تهدید به قتل ، تهدید به طلاق تهدید به ازدواج بعدی ، تحقیر شخصیت ، حسادت ، مقایسه با دیگران ، نادیده گرفتن منافع فرد ، چهره خشن گرفتن ، جیغ زدن ، فحش دادن ، تهدید به اذیت و آزار فرزندان ، سرزنش کردن ، خود داری از گپ زدن ، تخریب اموال و دارایی و موارد دیگر را شامل می شود .

خشونت های معنوی و فرهنگی :

این خشونت ها شامل کاربرد قدرت و کنترل جهت نا دیده گرفتن حقوق و نیازهای انسانی ، فرهنگی و یا معنوی فرد و یا خانواده است و شامل موارد زیر می شود .

- سوء استفاده از ارزشهای معنوی و آموزه های دینی جهت توجیه خشونت های خانگی .
- توهین به پیشینه فرهنگی ، اعتقادی و دینی افراد .
- محروم نمودن از اشتراک در مراسم معنوی و آیین های دینی – فرهنگی
- ممانعت از بجا آوردن اعمال و اوراد مذهبی .
- اجبار در تغییر عقیده و اجرای آیین ها و مراسم بر خلاف خواسته های قلبی
- محروم نمودن از میراث فرهنگی
- اعمال پوشش خاص .

خشونت های اجتماعی :

- ممانعت از ارتباط ، ملاقات و یا دیدن دوستان و خانواده.
- ممانعت از برنامه ریزی اجتماعی و یا اشتراک در رخدادهای اجتماعی و یاسلب آزادی تحرک اجتماعی .
- ممانعت از تلفن و یا ارتباط نگارشی بدون اجازه قبلی .
- ممانعت از یادگیری و مکالمه لسان خاص (مانند انگلیسی ، عربی و غیره) که در گسترش ارتباط فرد موثر است .
- ممانعت از قرار ملاقات با طبیب، بدون اجازه قبلی و یا نظارت و همراهی فرد دیگر .
- محدودیت و یا نداشتن هیچ نوع نقش در تصمیم گیری های خانوادگی .
- محروم کردن از تحصیل
- محروم کردن از اشتغال .
- فروش دختران
- ازدواج اجباری

خشونت های اقتصادی :

- کنترل تمام درآمدها، درایی ها، پول و مواد خوراکی و پوشاک .
- توقع نا بجا در میزان مصارف و بودجه
- کنترل مخارج اعضای خانواده (کنترل چگونگی مخارج)
- گرفتن پول به زور از اعضای خانواده .
- تهدید اعضای خانواده به خاطر پول (تهدید به گرفتن پول و یا ندادن آن در صورت نیاز)
- کار اجباری
- سلب مالکیت.
- سلب حق کنترل و دسترسی به اموال ، ملک و درآمد شخصی افراد .

عوامل خشونت فامیلی

چرا مردان علیه زن خشونت می نمایند ، چه چیزهایی سبب اعمال خشونت می شوند ؟ از میان چیزهایی که سبب خشونت علیه زن می شوند ، می توان به عوامل زیر اشاره کرد : مرد خشونت را از تربیت فامیلی به ارث برده است، مشکلات روانی مانند : بدگمانی یا حسادت، سطح پایین فرهنگ جامعه ، فقر ساختار نارسای حکومتی ، ساختار قانونگذاری ، سیستم قضایی ناکارآمد، تفاوت زیاد سن زن و شوهر، تضاد منافع زوجین، استبداد رای مرد و یا زن ، دخالت اطرافیان زن و یامرد ، چند زنی ، فروپاشی ارزشهای اجتماعی ، بیکاری زن و یا مرد، مهاجرت ، تغییر محل زندگی از دهات به شهر و بالعکس ، مدرنیزه شدن اقتصاد و زندگی، اعتقادات زن ستیزانه ، ازدیاد بی تناسب زاد و ولد از جمله عوامل وانگیزه های خشونت در محیط خانه میباشد .

عکس العمل زن در برابر خشونت فامیلی :

عکس العمل زن در برابر خشونت ، وجوه گوناگونی دارد که برخی از آنها در ذیل می آیند:
تحمل کردن ، مراجعه کردن به مراجع قضایی، مشاوره با دیگران ، مشاوره حقوقی، رفتن به منزل پدر و برادر، رجوع به جرگه های قومی، مراجعه به ریش سفید و ملا، مراجعه به داکتر، فرار و ترک منزل ، خود سوزی ، خودکشی، تخلیه فشار روانی توسط خود آزاری و یا دیگر آزاری .
عواملی که سبب می شوند زنان خشونت علیه خودشان را تحمل کنند:

شرم و حیاء، ترس از بد نامی ، فقر، فقدان مراجع قضایی، نداشتن تضمین مالی و جانی، فشار خویشاوندان زن ، توصیه دیگران ، رسم و رواج، نگرانی از آینده فرزندان، عشق به همسر ، پای بندی به تعهدات ازدواج، تعهد سپردن شوهر مبنی بر عدم تکرار خشونت، دلایل دینی و فرهنگی، ترس از خشونت بیشتر، زن می پندارد که خودش مقصر است، سطح تحصیل، اعتیاد، زندگی مشترک، تفاوت سنی، تفاوت مذهبی، تفاوت قومی، سردرگمی و جهل و موارد دیگر می باشند.

انوری

12 اسد 1391

کابل